

Herkules

JBSP/SEUW – 782 (3/1 1894), **JQRC - 4782** (11/9 1907)

Byggd 1863 av järn vid W. Lindbergs Mek. Verkstad & Warf AB (Stora Warfvat), Stockholm Nb
28 (Järn)

29,12 x 5,56 x 2,64 m – 161,11 / 101,74 (MB 1885)

29,62 x 5,81 x 3,11 m – 129 / 0 (SS 1955)

Maskin: Varvets ångmaskin på 235 Ihk

Byggdes som passagerarfartyg för Upsala Ångfartygs Bolag, Uppsala som FYRIS. Sålde i juni 1869 till ett bolag i Piteå, men efter bara ett år, i mars 1870, förvärvades båten av Bogserings AB Angur, Härnösand. Priset var 30.000 Rdr och båten omändrades lite lätt till bogserbåt. Efter Angurs konkurs köptes fartyget den 4 juli av Johan Nyberg, Bollstabruk för 33.796:50, men i det beloppet ingick bl.a. en reparationskostnad på Hernösands Verkstad & Warf på kr 13.796:50. Nyberg bildade ett partrederi med tre andra av familjen Nyberg då han sålde till Nils Johan Nyberg, Carl Nyberg och Anna Märta Nyberg, 1/4 vardera för 9.157:50. Sannolikt blev båten passagerarbåt igen, vilket den var den 18 nov 1895 då hon såldes till A/S Alpha /Jens Olsen/, Moss för 6.000 kr. Omdöptes där till ALPHA men återköptes till Sverige igen den 4 juni 1907 av Ådalens Arbetarföreningars Ångbåts AB U.p.a, Härnösand för 30.000 Nkr.

Fick nytt reg.nr och insattes på Ångermanälven för att konkurrera med "kapitalistbåtarna". Delägare i arbetarföreningen voro C.T. Staaff, Carl Modig, A.P. Andersson, A. Lamberg, N. Olsson, A. Löfgren, E.A. Eriksson. Bolaget trädde dock i likvidation samma år, och båten såldes på exekutiv auktion å Frånö Gästgifveri den 31 mars 1908. Ägare för 8.500 kr blev Carl Modig, Härnösand och han använde ALPHA i nästan två år innan den såldes vidare från Modigs sterbhus till Hans Hamberg, Härnösand den 15 mars 1910.

Hamberg lät bygga om båten till bogserbåt vid Hernösands V & V och Jerfeds MV 1910-1911. Han ansökte också om att få ändra namnet till HERKULES *Då fartyget enligt hvad som härmed uttryckligen försäkras är afsedt att efter reparation omedelbart begagnas till bogsering... och ång. derjämte i dessa trakter under förutvarande rederiets och dess socialistiska tillskyndares regime ådragit sig ett synnerligen dåligt anseende och namn, vore det i högsta grad nödvändigt få ång. benämning förändrat på föreslaget sätt*

Överfördes 1911 (enl. meddelande den 27 nov) på Trävaru AB Norrland, förbyggdes 1918 vid Mohögs MV, Sundsvall och köptes loss av Hamberg den 29 dec 1924 för 40.000 kr. Han sålde den 4 jan 1932 till Forss AB, Köpmanholmen för 25.000 kr och där gick båten till 1958 då den uttrangerades. Hon köptes då för 5 800 kr av Karl Valdemar Sjölund, Järved (medd. den 26 feb 1958) och han sålde vidare den 26 feb s.å. till Carl W. Christensen, Örnköldsvik för 3 100 kr, detta sedan skrovet rensats. *Ångfartyget 'Herkules' av Köpmanholmen, byggt av järn i Stockholm 1863, har av Forss AB sålts till skrotuppköpare K V Sjölund, Järved som borttagit fartygets panna och maskin, så att det nu endast kan användas som pråm.* (SST 22-1958).

Konstigt nog uppgavs att båten då var motorfartyg? Christensen använde sedan pråmen vid bärgningen av ss CONNEHATTA utanför Trysunda. Den 27 feb 1968 intygade dock sjöfartsinspektör Åke Lindqvist och fartyget skrotats.

Text: Bengt Westin

Herkules

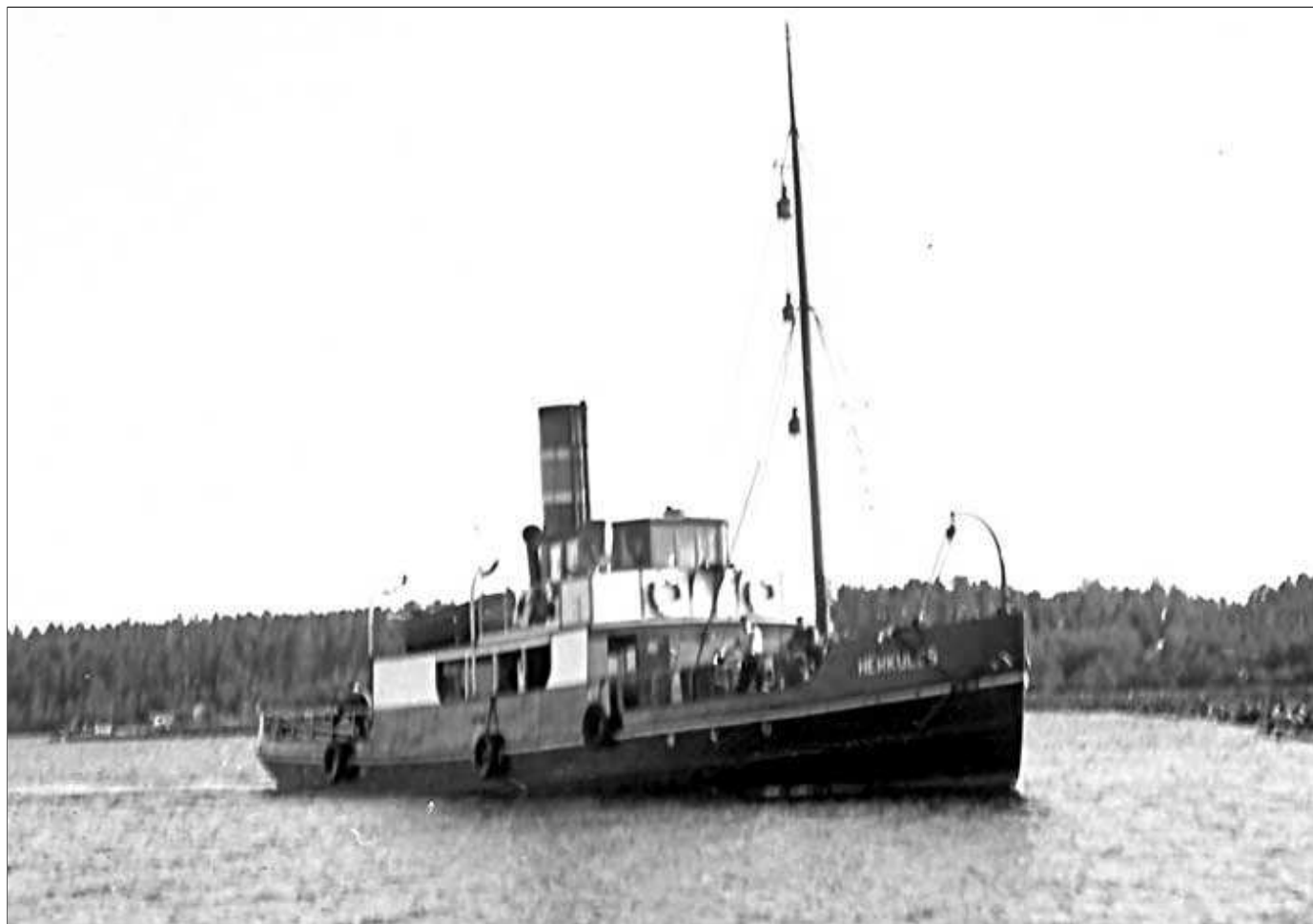
Bengt Westins saml.

Herkules

Bengt Westins saml.

Herkules

Bengt Westins saml.

Herkules vid kaj i Köpmanholmen - 1930-talet

Foto: Bertil Westin via Magnus Näslund/Nätra Hembygdsförening

Herkules

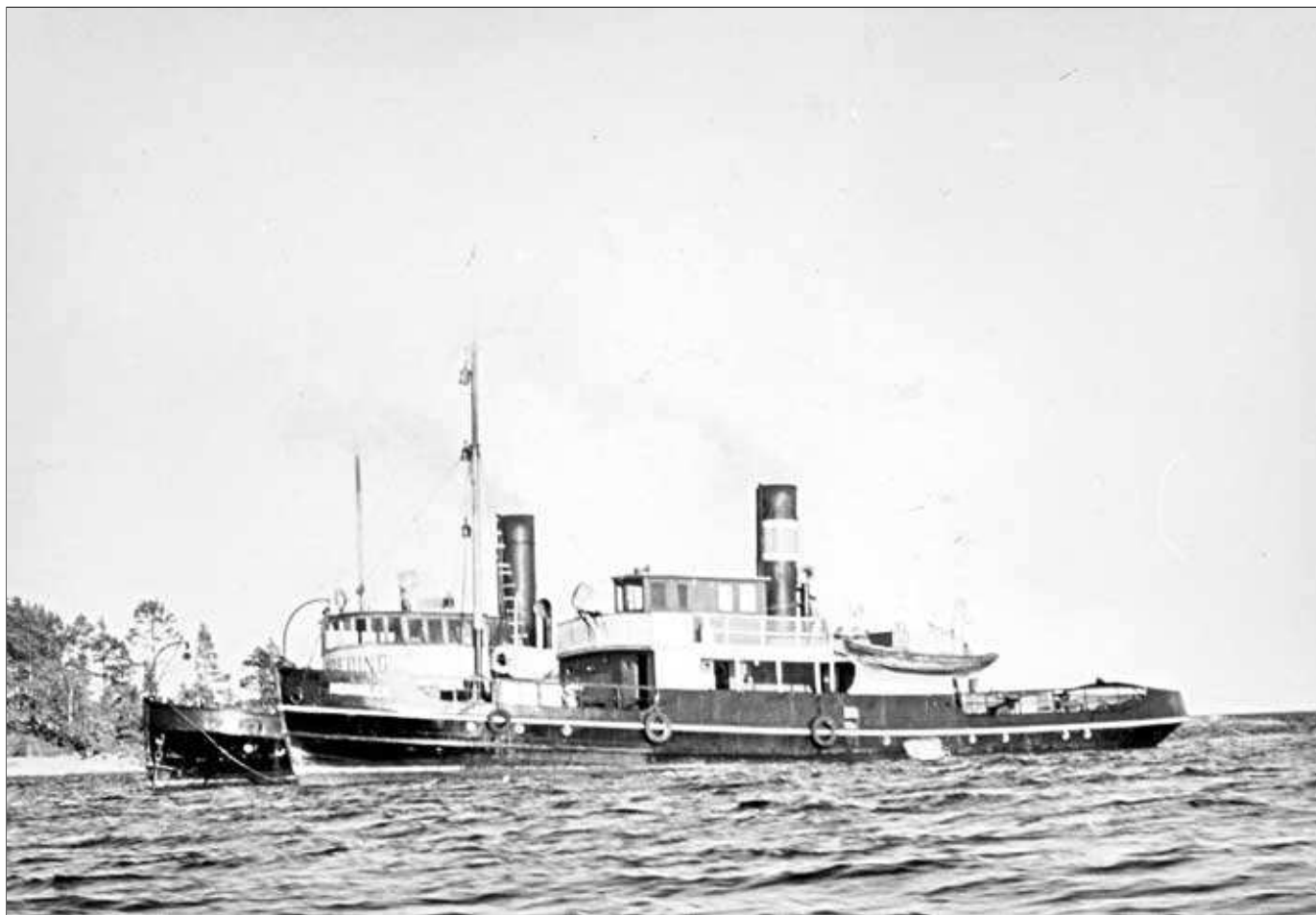

Foto: Per Jansson via Bengt Westin

[Tillbaka till bogserbåtssidan](#)
[Tillbaka till startsidan](#)